

Nieuwe Bijbelvertaling

Herziene Statenvertaling

Dag 1 Matteüs 5:38-42.

Reactie op onredelijke behandeling (vgl. 1 Petrus 2:19-25)

38 Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: “Een oog voor een oog en een tand voor een tand.” **39** En ik zeg jullie je niet te verzetten tegen wie kwaad doet, maar wie je op de rechterwang slaat, ook de linkerwang toe te keren. **40** Als iemand een proces tegen je wil voeren en je onderkleed van je wil afnemen, sta hem dan ook je bovenkleed af. **41** En als iemand je dwingt één mijl met hem mee te gaan, loop er dan twee met hem op. **42** Geef aan wie iets van je vraagt, en keer je niet af van wie geld van je wil lenen. **19** Het is een blijk van genade als iemand, doordat zijn aandacht op God gericht is, in staat is onverdiend leed te verdragen. **20** Immers, is er enige reden om trots te zijn wanneer u de slagen verdraagt die u als straf voor uw wangedrag krijgt? Het is echter een blijk van Gods genade wanneer u verdraagt wat u moet lijden voor uw goede daden. **21** Dat is uw roeping; ook Christus heeft geleden, om uw wil, en u daarmee een voorbeeld gegeven. Treed dus in de voetsporen van hem **22** die geen enkele zonde beging en over wiens lippen geen leugen kwam. **23** Hij werd gehoond en hoonde zelf niet, hij leed en dreigde niet, hij liet het oordeel over aan hem die rechtvaardig oordeelt. **24** Hij heeft in zijn lichaam onze zonden het kruishout op gedragen, opdat wij, dood voor de zonde, rechtvaardig zouden leven. Door zijn striemen bent u genezen. **25** Eens dwaalde u als schapen, nu bent u teruggekeerd naar hem die de herder is, naar hem die uw ziel behoedt.

38 U hebt gehoord dat er gezegd is: Oog voor oog en tand voor tand. **39** Ik zeg u echter dat u geen weerstand moet bieden aan de boze; maar wie u op de rechterwang slaat, keer hem ook de andere toe; **40** en als iemand u voor het gerecht wil dagen en uw onderkleding nemen, geef hem dan ook het bovenkleed; **41** en wie u zal dwingen één mijl te gaan, ga er twee met hem. **42** Geef aan hem die iets van u vraagt, en keer u niet af van hem die van u lenen wil. **19** Want dat is genade, als iemand om het geweten voor God dingen verdraagt die hem pijn doen, en *daarbij* ten onrechte lijdt. **20** Want wat voor roem is er als u *het* geduldig verdraagt wanneer u zondigt en *daarvoor* slagen ontvangt? Maar als u *het* geduldig verdraagt wanneer u goedgevoelt en *daarvoor* lijdt, is dat genade bij God. **21** Want hiertoe bent u geroepen, omdat ook Christus voor ons geleden heeft; Hij laat ons zo een voorbeeld na, opdat u Zijn voetsporen zou navolgen; **22** Hij, Die geen zonde gedaan heeft en in Wiens mond geen bedrog gevonden is; **23** Die, toen Hij uitgescholden werd, niet terugschold, en toen Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem Die rechtvaardig oordeelt; **24** Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout, opdat wij, voor de zonden dood, voor de gerechtigheid zouden leven. Door Zijn striemen bent u genezen. **25** Want u was als dwalende schapen; maar u bent nu bekeerd tot de Herder en Opziener van uw zielen.

Dag 2^{BS} Matteüs 18:21-35.

Van harte vergeven

21 Daarop kwam Petrus bij hem staan en vroeg: ‘Heer, als mijn broeder of zuster tegen mij zondigt, hoe vaak moet ik dan vergeving schenken? Tot zevenmaal toe?’ **22** Jezus antwoordde: ‘Niet tot zevenmaal toe, zeg ik je, maar tot zeventig maal zeven. **23** Daarom is het met het koninkrijk van de hemel als met een koning die rekenschap wilde vragen van zijn dienaren. **24** Toen hij daarmee begonnen was, bracht men iemand bij hem die hem tienduizend talent schuldig was. **25** Omdat hij niets kon terugbetalen, gaf zijn heer bevel dat de man samen met zijn vrouw en kinderen en alles wat hij bezat verkocht moest worden, zodat de schuld kon worden ingelost. **26** Toen wierp de dienaar zich aan de voeten van zijn heer en smeekte hem: “Heb geduld met mij, ik zal u alles terugbetalen.” **27** Zijn heer kreeg medelijden, hij liet hem vrij en schold hem de geleende som kwijt. **28** Toen deze dienaar naar buiten ging, trof hij daar een van de andere dienaren, die hem honderd denarie schuldig was. Hij nam hem in een wurggreep en beet hem toe: “Betaal me alles wat je me schuldig bent!” **29** Toen wierp deze zich voor hem neer en smeekte hem: “Heb geduld met mij, ik zal je betalen.” **30** Maar hij wilde daar niet van weten, integendeel, hij liet hem gevangenzetten tot hij de hele schuld zou hebben afbetaald. **31** Toen de andere dienaren begrepen wat er gebeurd was, waren ze zeer ontdaan, en gingen ze naar hun heer om hem alles te vertellen. **32** Daarop liet zijn heer hem bij zich roepen en hij zei tegen hem: “Je bent een slechte dienaar. Heel die schuld heb ik je kwijtgescholden, omdat je me erom smeekte. **33** Dan had jij toch zeker ook medelijden moeten hebben met die andere dienaar, zoals ik medelijden heb gehad met jou?” **34** En zijn heer was zo kwaad dat hij hem in handen van de gerechtsbeulen gaf tot hij de hele schuld zou hebben terugbetaald. **35** Zo zal mijn hemelse Vader ook ieder van jullie behandelen die zijn broeder of zuster niet van harte vergeeft.’

21 Toen kwam Petrus naar Hem toe en zei: Heere, hoeveel keer zal mijn broeder tegen mij zondigen en ik hem vergeven? Tot zevenmaal toe? **22** Jezus zei tegen hem: Ik zeg u: niet tot zevenmaal, maar tot zeventig maal *zevenmaal*. **23** Daarom kan het Koninkrijk der hemelen vergeleken worden met een zeker koning die afrekening wilde houden met zijn slaven. **24** Toen hij begon af te rekenen, werd er iemand bij hem gebracht die hem tienduizend talenten schuldig was. **25** En toen hij niet kon betalen, gaf zijn heer opdracht dat men hem zou verkopen, én zijn vrouw en kinderen en alles wat hij had, en dat *de schuld* betaald moest worden. **26** De slaaf dan knielde voor hem neer en zei: Heer, heb geduld met mij en ik zal u alles betalen. **27** En de heer van deze slaaf was innerlijk met ontferming bewogen, liet hem gaan en schold hem de schuld kwijt. **28** Maar deze slaaf ging naar buiten en trof een van zijn medeslaven aan, die hem honderd penningen schuldig was. Hij pakte hem beet, greep *hem* bij de keel en zei: Betaal mij wat u schuldig bent. **29** Zijn medeslaaf dan liet zich voor hem neervallen en smeekte hem: Heb geduld met mij en ik zal u alles betalen. **30** Hij wilde echter niet, maar ging heen en wierp hem in de gevangenis, totdat hij de schuld betaald zou hebben. **31** Toen zijn medeslaven zagen wat er gebeurd was, werden zij erg bedroefd; zij gingen naar hun heer en vertelden hem alles wat er gebeurd was. **32** Toen riep zijn heer hem bij zich en zei tegen hem: Slechte slaaf, al die schuld heb ik u kwijtgescholden, omdat u mij dat smeekte. **33** Had ook u geen medelijden moeten hebben met uw medeslaaf, zoals ik ook medelijden met u had? **34** En zijn heer, boos als hij was, gaf hem aan de pijnigers over, totdat hij alles wat hij hem schuldig was, betaald zou hebben. **35** Zo zal ook Mijn hemelse Vader met u doen, als niet ieder van u van harte de misdaden van zijn broeder vergeeft.

17 Vergeld geen kwaad met kwaad, maar probeer voor alle mensen het goede te doen. 18 Stel, voor zover het in uw macht ligt, alles in het werk om met alle mensen in vrede te leven. 19 Neem geen wraak, geliefde broeders en zusters, maar laat God uw wreker zijn, want er staat geschreven dat de Heer zegt: 'Het is aan mij om wraak te nemen, ik zal vergelden.' 20 Maar 'als uw vijand honger heeft, geef hem dan te eten, als hij dorst heeft, geef hem dan te drinken. Dan stapelt u gloeiende kolen op zijn hoofd'. 21 Laat u niet overwinnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede.

17 Vergeld niemand kwaad met kwaad. Wees bedacht op wat goed is voor alle mensen. 18 Leef, zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, in vrede met alle mensen. 19 Wreek uzelf niet, geliefden, maar laat ruimte voor de toorn, want er staat geschreven: Mij *komt* de wraak *roe*, Ik zal het vergelden, zegt de Heere. 20 Als dan uw vijand honger heeft, geef hem te eten, als hij dorst heeft, geef hem te drinken, want door dat te doen, zult u vurige kolen op zijn hoofd hopen. 21 Word niet overwonnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede.

1 Jakob vestigde zich in Kanaän, het land waar ook zijn vader gewoond had. 2 Dit is de geschiedenis van Jakob en zijn nakomelingen. Jozef, die inmiddels zeventien jaar was, weidde gewoonlijk samen met zijn broers de schapen en geiten; hij hielp de zonen van zijn vaders vrouwen Bilha en Zilpa, en alle praatjes die over zijn broers de ronde deden vertelde hij aan hun vader door. 3 Omdat Israël al oud was toen Jozef werd geboren, hield hij meer van Jozef dan van zijn andere zonen, en hij had een prachtig bovenkleed voor hem laten maken in allerlei kleuren. 4 De broers zagen wel dat hun vader het meest van Jozef hield. Daarom konden ze Jozef niet uitstaan en kon er geen vriendelijk woord voor hem af.

5 Op een keer had Jozef een droom. Toen hij die aan zijn broers vertelde, kregen ze een nog grotere hekel aan hem. 6 'Moeten jullie nu eens horen wat ik heb gedroomd,' zei hij. 7 'We waren op het land schoven aan het binden, en toen kwam mijn schoof overeind en bleef rechtop staan. En jullie schoven gingen om die van mij heen staan en bogen daarvoor.' 8 Zijn broers zeiden: 'Dacht je soms koning over ons te worden? Wil je over ons heersen?' Vanwege dat gepraat over zijn dromen gingen ze hem hoe langer hoe meer haten. 9 Opnieuw kreeg hij een droom die hij aan zijn broers vertelde. 'Ik heb alweer een droom gehad,' zei hij. 'Nu bogen de zon, de maan en elf sterren zich voor mij neer.' 10 Toen hij dit aan zijn vader en zijn broers vertelde, wees zijn vader hem terecht: 'Zeg, wat is dat voor een droom! Moeten ik, je moeder en je broers ons soms voor jou komen neerbuigen?'

11 De broers konden Jozef wel vermoorden, maar zijn vader bleef nadenken over wat er gebeurd was.

12 Toen Jozefs broers er eens op uit getrokken waren om de kudden van hun vader bij Sichem te laten grazen, 13 zei Israël tegen Jozef: 'Zoals je weet zijn je broers het vee aan het weiden bij Sichem. Ga jij eens naar hen toe.' 'Goed,' zei Jozef, 14 en Jakob vervolgde: 'Ga kijken hoe je broers het maken en hoe het met het vee staat, en breng mij dan verslag uit.' Zo stuurde Jakob hem vanuit de Hebronvallei naar Sichem. 15 Toen Jozef daar in het veld rondwaarde, kwam hij iemand tegen die hem vroeg wie hij zocht. 16 'Ik ben op zoek naar mijn broers,' antwoordde hij. 'Kunt u me zeggen waar zij het vee aan het weiden zijn?' 17 'Ze zijn hier niet meer,' zei de ander, 'ik hoorde hen zeggen dat ze naar Dotan wilden.' Jozef ging zijn broers achterna en trof hen in Dotan aan.

18 Zijn broers zagen hem al van ver, en nog voordat hij hen had bereikt, hadden ze een plan beraamd om hem te doden. 19 'Kijk daar eens,' zeiden ze tegen elkaar, 'daar komt die meesterdromer aan. 20 Dit is onze kans! Laten we hem vermoorden en hem ergens in een put gooien. We zeggen gewoon dat hij door een roofdier is verslonden. Dan zullen we eens zien wat er van zijn dromen uitkomt.' 21 Toen Ruben dat hoorde, wilde hij proberen Jozef te redden. 'Nee, laten we hem niet om het leven brengen,' zei hij. 22 'Er mag geen bloed vloeien! Gooi hem in die put hier, in deze verlaten streek, maar breng hem niet om.' Zo wilde hij Jozef uit hun handen redden en hem ongedeerd naar zijn vader terug laten gaan. 23 Zodra Jozef bij zijn broers was gekomen, trokken ze hem zijn bovenkleed uit, dat mooie veelkleurige gewaad, 24 en gooiden hem in de put; de put was leeg, er stond geen

1 Jakob woonde in het land waar zijn vader als vreemdeling gewoond had, in het land Kanaän. 2 Dit zijn de afstammelingen van Jakob. Jozef, zeventien jaar oud, hoedde gewoonlijk het kleinvee met zijn broers – hij was een jonge man – met de zonen van Bilha en met de zonen van Zilpa, de vrouwen van zijn vader. En Jozef bracht het kwade gerucht over hen aan zijn vader over. 3 Israël had Jozef meer lief dan al zijn *andere* zonen, want hij was voor hem een zoon van zijn ouderdom. Ook liet hij een veelkleurig gewaad voor hem maken. 4 Toen zijn broers zagen dat hun vader hem meer liefhad dan al zijn broers, haatten zij hem en konden niet vriendelijk *meer* tot hem spreken.

5 Ook had Jozef een droom, die hij aan zijn broers vertelde; daarom haatten zij hem nog meer. 6 Hij zei tegen hen: Luister toch naar deze droom die ik gehad heb. 7 Zie, wij waren midden op de akker schoven aan het binden; en zie, mijn schoof stond op en bleef ook overeind staan. En zie, jullie schoven kwamen om hem heen *staan* en bogen zich voor mijn schoof neer. 8 Toen zeiden zijn broers tegen hem: Wil je dan soms over ons regeren? Wil je dan soms over ons heersen? Daarom haatten zij hem nog meer, vanwege zijn dromen en vanwege zijn woorden. 9 Hij kreeg nog een andere droom, en vertelde *ook* die aan zijn broers. Hij zei: Zie, ik heb weer een droom gehad; en zie, de zon, de maan en elf sterren bogen zich voor mij neer. 10 Toen hij dit aan zijn vader en zijn broers vertelde, bestrafte zijn vader hem en zei tegen hem: Wat is dat voor een droom die je gehad hebt? Moeten wij, *namelijk* ik, je moeder en je broers, soms naar je toe komen om ons voor jou ter aarde neer te buigen? 11 Zijn broers waren jaloers op hem, maar zijn vader hield de zaak *in gedachten*.

12 Eens gingen zijn broers weg om het kleinvee van hun vader te hoeden bij Sichem. 13 Toen zei Israël tegen Jozef: Weiden je broers *het vee* niet bij Sichem? Ga, ik stuur je naar hen toe. Hij zei tegen hem: Zie, *hier* ben ik. 14 En hij zei tegen hem: Ga toch *en* zie de welstand van je broers en de welstand van de kudde en breng verslag aan mij uit. Zo stuurde hij hem het dal van Hebron uit, en hij kwam naar Sichem.

15 Een man trof hem aan, want zie, hij was aan het rondwalen op het veld, en de man vroeg hem: Wat zoek je? 16 Hij zei: Ik ben op zoek naar mijn broers; vertel mij toch waar zij aan het weiden zijn. 17 Toen zei die man: Zij zijn vanhier opgebroken, want ik hoorde hen zeggen: Laten we naar Dothan gaan. Jozef ging zijn broers achterna en trof hen aan bij Dothan.

18 Zij zagen hem *al* van ver; en nog voor hij in hun nabijheid gekomen was, beraamden zij een listig plan tegen hem om hem te doden. 19 Zij zeiden tegen elkaar: Zie, *daar* komt die meesterdromer aan. 20 Nu dan, kom, laten we hem doodslaan en hem in een van deze putten gooien, en wij zullen zeggen: Een wild dier heeft hem opgegeten. Dan zullen we *eens* zien wat er van zijn dromen terecht komt.

21 Ruben hoorde dat en wilde hem uit hun hand redden. Hij zei: Laten wij hem niet om het leven brengen. 22 Ruben zei ook tegen hen: Vergiet geen bloed; gooi hem in deze put die in de woestijn is, en sla niet de hand aan hem. *Hij zei dit* om hem uit hun hand te redden en hem naar zijn vader terug te brengen. 23 En het gebeurde, toen Jozef bij zijn broers was gekomen, dat zij Jozef zijn gewaad uittrokken, het veelkleurige gewaad dat hij droeg, 24 en zij namen hem en gooiden

water in. **25** Daarna gingen ze zitten eten.

Opeens zagen ze een karavaan naderen. Het waren Ismaëlieten die uit de richting van Gilead kwamen en op weg waren naar Egypte. De kamelen waren beladen met gom, balsem en cistushars. **26** Toen zei Juda tegen zijn broers: 'Wat hebben we eraan om onze broer te vermoor-den? Dan moeten we ook de sporen weer zien uit te wissen.

27 Laten we hem aan die Ismaëlieten verkopen in plaats van hem om te brengen; hij is tenslotte onze broer, ons eigen vlees en bloed.' De anderen stemden hiermee in. **28** Toen er Midjanitische kooplieden uit de karavaan voorbijkwamen, trokken de broers Jozef uit de put en verkochten hem voor twintig sjekel, en die Ismaëlieten namen Jozef mee naar Egypte.

29 Toen Ruben weer bij de put kwam en ontdekte dat Jozef er niet meer in zat, scheurde hij zijn kleren. **30** Hij ging naar zijn broers terug. 'De jongen is weg!' riep hij. 'Wat nu, wat moet ik nu!' **31** Toen slachten ze een bokje, pakten Jozefs veelkleurige gewaad en dompelden dat in het bloed. **32** Daarna lieten ze het naar hun vader brengen met de boodschap: 'Dit hebben we gevonden. Kijk eens goed, is dit niet het kleed van uw zoon?' **33** Jakob herkende het en riep uit: 'Het kleed van mijn zoon! Hij moet verslonden zijn door een roofdier! Hij is verscheurd, Jozef is verscheurd!' **34** Jakob scheurde zijn kleren, deed een rouwkleed om en rouwde over zijn zoon, dagenlang. **35** Al zijn zonen en dochters deden hun best om hem te troosten, maar hij wilde niet getroost worden en zei: 'Ik zal rouw dragen totdat ik naar mijn zoon in het dodenrijk afdal.' Zo treurde Jakob om zijn zoon.

36 De Midjanieten brachten Jozef naar Egypte en verkochten hem aan Potifar, een hoveling van de farao en commandant van zijn lijfwacht.

hem in de put. De put nu was leeg, er stond geen water in.

25 Vervolgens gingen zij zitten om de maaltijd te gebruiken. Toen ze hun ogen opsloegen, zagen zij, zie, een karavaan van Ismaëlieten uit Gilead aankomen. En hun kamelen droegen specerijen, balsem en mirre, en zij waren op weg om dat naar Egypte te brengen. **26** Toen zei Juda tegen zijn broers: 'Wat hebben wij er voor baat bij, als wij onze broer doden en zijn bloed verbergen?' **27** Kom, laten wij hem aan de Ismaëlieten verkopen; laten wij niet onze hand aan hem slaan. Hij is immers onze broer, ons *eigen* vlees. Zijn broers luisterden *naar hem*.

28 Toen er Midianitische kooplieden voorbijkwamen, trokken en tilden zij Jozef uit de put en verkochten zij Jozef voor twintig zilverstukken aan de Ismaëlieten. Die brachten Jozef naar Egypte.

29 Ruben kwam terug bij de put en zie, Jozef was niet in de put! Toen scheurde hij zijn kleren. **30** Hij keerde terug naar zijn broers en zei: 'De jongen is er niet. En ik, waar moet ik naartoe?' **31** Toen namen zij het gewaad van Jozef, slachtten een geitenbok en dompelden het gewaad in het bloed. **32** Zij stuurden het veelkleurige gewaad naar hun vader en zeiden: 'Dit hebben wij gevonden. Kijk toch eens of dit het gewaad van uw zoon is of niet.' **33** Hij herkende het en zei: 'Het is het gewaad van mijn zoon. Een wild dier heeft hem opgegeten. Jozef is ongetwijfeld verscheurd.' **34** Toen scheurde Jakob zijn kleren, deed een rouwgewaad om zijn middel en rouwde vele dagen om zijn zoon. **35** Al zijn zonen en al zijn dochters stonden op om hem te troosten, maar hij weigerde zich te laten troosten en zei: 'Voorzeker, ik zal treurend naar mijn zoon in het graf afdalen. Zo beweende zijn vader hem.'

36 De Midianieten verkochten hem in Egypte aan Potifar, een hoveling van de farao en het hoofd van de lijfwacht.

Dag 5 Genesis 39:1-23.

Jozef wordt onredelijk behandeld door zijn werkgever

1 Jozef was dus door de Ismaëlieten meegenomen naar Egypte, en daar was hij gekocht door Potifar, een vooraanstaand man die tot de hovelingen van de farao behoorde en het bevel voerde over zijn lijfwacht.

2 De HEER stond Jozef terzijde, zodat het hem goed ging. Hij mocht in het huis van zijn Egyptische meester werken. **3** Omdat zijn meester zag dat de HEER Jozef terzijde stond en alles wat hij ter hand nam voorspoedig liet verlopen, **4** was hij Jozef goedgezind: hij maakte hem tot zijn persoonlijke bediende, liet de gang van zaken in huis aan hem over en gaf hem het beheer over alles wat hij bezat. **5** En vanaf het ogenblik dat hij hem belastte met het toezicht op zijn huis en zijn verdere bezittingen, zegende de HEER het huis van die Egyptenaar omwille van Jozef. De zegen van de HEER rustte op alles wat hij bezat, in huis en daarbuiten. **6** Daarom vertrouwde hij alles volledig aan Jozef toe; nu Jozef er was, bekommerde hij zich alleen nog om wat hij te eten kreeg. Jozef was knap en aantrekkelijk. **7** Na verloop van tijd liet de vrouw van zijn meester haar oog op hem vallen. 'Kom bij me liggen,' zei ze. **8** Maar dat weigerde hij. 'Sinds ik hier ben,' zei hij, 'maakt mijn meester zich geen zorgen meer over wat dan ook hier in huis, en hij heeft mij het beheer gegeven over al zijn bezittingen. **9** Ik heb hier evenveel gezag als hij, en hij heeft mij niets onthouden behalve u, omdat u zijn vrouw bent. Hoe zou ik dan zo'n grote wandaad kunnen begaan en zo kunnen zondigen tegen God?' **10** Dag in dag uit probeerde ze Jozef over te halen, maar hij gaf niet toe, hij wilde niet bij haar gaan liggen. **11** Maar op zekere dag, toen hij de binnenvetrekken in kwam om zijn werk te doen en daar niemand anders van de bedienden was, **12** greep ze hem bij zijn kleed. 'Kom bij me liggen,' drong ze aan, maar hij vluchtte naar buiten; zijn kleed liet hij bij haar achter.

13 Toen ze beseftte dat hij gevlucht was en zijn kleed bij haar had gelaten, **14** riep ze haar bedienden en zei tegen hen: 'Mooi is dat! Hij moest zo nodig een Hebreëer in huis halen – zeker om zich met ons te kunnen vermaken! Die man is mijn kamer binnengedrongen en wilde bij me komen liggen, maar ik begon hard te schreeuwen. **15** Toen hij dat hoorde, ging hij ervandoor en liet zijn kleed hier bij mij achter.' **16** Ze liet het kleed naast zich liggen totdat Jozefs meester thuiskwam, **17** en vertelde hem hetzelfde verhaal: 'Die Hebreeuwse slaaf die jij in huis

1 Jozef was dus naar Egypte gebracht. Potifar, hoveling van de farao, het hoofd van de lijfwacht, een Egyptische man, kocht hem uit de hand van de Ismaëlieten, die hem daarheen gebracht hadden. **2** De HEERE was met Jozef, zodat hij een voorspoedig man was; en hij bleef in het huis van zijn heer, de Egyptenaar. **3** En toen zijn heer zag dat de HEERE met hem was en dat de HEERE alles wat hij deed door zijn hand voorspoedig deed verlopen, **4** vond Jozef genade in zijn ogen, en mocht hij hem bedienen. *Potifar* stelde hem aan over zijn huis, en alles wat hij had, gaf hij in zijn hand. **5** En het gebeurde vanaf het moment dat hij hem over zijn huis en alles wat hij had, had aangesteld, dat de HEERE het huis van de Egyptenaar omwille van Jozef zegende. Ja, de zegen van de HEERE rustte op alles wat hij bezat, zowel in het huis als op het land. **6** Hij liet alles wat hij bezat in de hand van Jozef, zodat hij, met hem *naast zich*, nergens *anders meer* kennis van nam dan van het brood dat hij at. Jozef nu was mooi van gestalte en knap om te zien. **7** En het gebeurde na deze dingen dat de vrouw van zijn heer haar oog op Jozef liet vallen en zei: 'Slaap met mij.' **8** Maar hij weigerde en zei tegen de vrouw van zijn heer: 'Zie, mijn heer neemt, met mij *naast zich*, geen kennis *meer* van wat er in dit huis gebeurt, en alles wat hij heeft, heeft hij in mijn hand gegeven. **9** Niemand heeft meer aanzien in dit huis dan ik; en hij heeft mij niets onthouden dan *alleen* u, omdat u zijn vrouw bent. Hoe zou ik dan dit grote kwaad kunnen doen en zondigen tegen God?' **10** En het gebeurde, toen zij Jozef dag in dag uit aansprak en hij niet naar haar luisterde om met haar te slapen *en* bij haar te zijn, **11** dat het op zekere dag gebeurde, toen hij het huis binnenkwam om zijn werk te doen en niemand van de mensen van het huis daar in huis was, **12** dat zij hem bij zijn kleed pakte en zei: 'Slaap met me. Maar hij liet zijn kleed in haar hand achter, vluchtte en ging naar buiten. **13** En het gebeurde, toen zij zag dat hij zijn kleed in haar hand achtergelaten had en naar buiten gevlucht was, **14** dat zij de mensen van haar huis riep, en tegen hen zei: 'Zie, hij heeft een Hebreeuwse man bij ons in *huis* gebracht om de spot met ons te drijven. Hij is naar mij toe gekomen om met mij te slapen, maar ik heb met luide stem geroepen. **15** En het gebeurde, toen hij hoorde dat ik luid begon te roepen, dat hij zijn kleed bij mij achterliet, vluchtte en naar buiten ging. **16** Zij liet zijn kleed bij zich liggen,

hebt gehaald, is mijn kamer binnengedrongen om zich met me te vermaken. **18** En toen ik het op een schreeuwen zette, ging hij ervandoor en liet zijn kleed hier bij mij achter.' **19** Toen Jozefs meester haar hoorde vertellen dat ze zo door zijn slaaf was behandeld, werd hij woedend. **20** Hij liet Jozef oppakken en in de gevangenis zetten die bestemd was voor de gevangenen van de koning. Zo kwam Jozef in de gevangenis terecht. **21** Maar de HEER stond hem terzijde en bewees hem zijn goedheid door ervoor te zorgen dat Jozef bij de gevangenvaarder in de gunst kwam. **22** Jozef kreeg de leiding over alle gevangenen en hij hield toezicht op het werk dat ze deden. **23** De gevangenvaarder had geen omkijken naar wat aan Jozef was toevertrouwd, omdat de HEER hem terzijde stond en alles wat Jozef ter hand nam voorspoedig liet verlopen.

totdat zijn heer thuiskwam, **17** en zij sprak tot hem met dezelfde woorden: De Hebreeuwse slaaf die je bij ons *in huis* gebracht hebt, is bij mij gekomen om de spot met mij te drijven. **18** En het gebeurde, toen ik luid begon te roepen, dat hij zijn kleed bij mij achterliet en naar buiten vluchtte. **19** En het gebeurde, toen zijn heer de woorden hoorde die zijn vrouw tot hem sprak: Zoals ik het zeg, heeft jouw slaaf met mij gedaan, dat hij in woede ontstak. **20** En de heer van Jozef greep hem en leverde hem over in de gevangenis, de plaats waar de gevangenen van de koning gevangenzaten. Zo zat hij daar in de gevangenis. **21** Maar de HEERE was met Jozef en bewees hem *Zijn* goedertierenheid; Hij gaf hem genade in de ogen van het hoofd van de gevangenis. **22** En het hoofd van de gevangenis gaf al de gevangenen die in de gevangenis waren, in de hand van Jozef; al *het werk* wat men daar deed, deed hij. **23** Het hoofd van de gevangenis zag naar geen enkel ding *meer* om *van wat* in zijn hand was, omdat de HEERE met hem was. *Alles* wat hij deed, liet de HEERE voorspoedig verlopen.

Dag 6 Genesis 40:1-23.

Jozef wordt onredelijk behandeld door zijn vrienden

1-2 Enige tijd later maakten de opperschenker en de opperbakker van de koning van Egypte zich schuldig aan een vergrijp tegenover hun heer. De farao was woedend op deze twee hovelingen, **3** en liet hen in bewaring stellen in de gevangenis van de commandant van de lijfwacht, de gevangenis waarin ook Jozef zat. **4-5** De commandant droeg Jozef op hen te bedienen.

De schenker en de bakker van de koning hadden al geruime tijd in hechtenis gezeten toen ze allebei in dezelfde nacht een droom kregen, ieder een droom met een eigen betekenis. **6** Toen Jozef de volgende morgen bij hen kwam, viel het hem op dat ze er slecht uitzagen.

7 'Waarom kijkt u vandaag zo somber?' vroeg hij deze hovelingen van de farao, die samen met hem in de gevangenis van zijn meester zaten.

8 'We hebben een droom gehad,' antwoordden ze, 'maar er is hier niemand die hem kan uitleggen.' Jozef zei: 'De uitleg van dromen is toch een zaak van God? Vertelt u mij die dromen eens.'

9 Hierop vertelde de schenker zijn droom aan Jozef: 'In mijn droom stond er een wijnstok voor me. **10** Aan die wijnstok zaten drie ranken. En die wijnstok was nog niet uitgelopen of hij stond al in bloei en in een oogwenk hingen er trossen rijpe druiven aan. **11** Ik had de beker van de farao in mijn hand. Ik plukte de druiven, perste ze in de beker uit en overhandigde die aan de farao.' **12** Jozef zei tegen hem: 'Dat moet zo worden uitgelegd: Die drie ranken zijn drie dagen. **13** Over drie dagen zal de farao u een hoge plaats geven en u in uw ambt herstellen, en dan zult u de farao zijn beker weer aanreiken, zoals voorheen, toen u zijn schenker was. **14** Ik hoop dat u aan mij zult denken als het u straks goed gaat, en dat u mij dan een dienst wilt bewijzen door de aandacht van de farao op mij te vestigen, zodat ik vrijkom. **15** Want eerst ben ik ontvoerd uit het land van de Hebreëen en daarna hebben ze me hier in de kerker geworpen, zonder dat ik ook maar iets heb misdaan.'

16 Toen de bakker Jozef zo'n gunstige uitleg hoorde geven, zei hij tegen hem: 'Ik droomde net zoiets. Ik had drie manden met wit brood op mijn hoofd. **17** In de bovenste mand zat allerlei brood van de fijnste kwaliteit dat bestemd was voor de farao, maar er pikten voortdurend vogels aan het lekkers in die mand op mijn hoofd.' **18** Jozef zei: 'Dat moet zo worden uitgelegd: Die drie manden zijn drie dagen. **19** Over drie dagen zal de farao u een hoge plaats geven – hij zal u laten ont- hoofden en u aan een paal laten hangen, en dan zullen de vogels het vlees van uw botten pikken.'

20 Drie dagen daarna gaf de farao een groot feest voor al zijn dienaren, ter gelegenheid van zijn verjaardag. Zowel de schenker als de bakker gaf hij in het bijzijn van zijn dienaren een hoge plaats: **21** de schenker herstelde hij in zijn ambt, zodat deze hem de beker weer mocht aanreiken, **22** maar de bakker liet hij ophangen, precies zoals Jozef had uitgelegd. **23** De schenker dacht echter niet meer aan Jozef, hij vergat hem.

1 Na deze dingen gebeurde het dat de schenker van de koning van Egypte en de bakker zondigden tegen hun heer, de koning van Egypte, **2** zodat de farao erg kwaad werd op zijn twee hovelingen, het hoofd van de schenkers en het hoofd van de bakkers. **3** Hij liet hen in hechtenis zetten in het huis van het hoofd van de lijfwacht, in de gevangenis, de plaats waar ook Jozef gevangenzat. **4** En het hoofd van de lijfwacht stelde Jozef bij hen aan om hen te dienen; zij zaten geruime tijd in hechtenis. **5** En in één nacht hadden zij beiden een droom, ieder zijn *eigen* droom met *zijn eigen* betekenis: de schenker en de bakker die aan de koning van Egypte toebehoorden en die in de gevangenis gevangen zaten. **6** Toen Jozef 's morgens bij hen kwam, keek hij hen aan, en zie, zij waren terneergeslagen. **7** Hij vroeg aan de hovelingen van de farao, die met hem in het huis van zijn heer in hechtenis zaten: 'Waarom staan uw gezichten vandaag zo treurig?' **8** Ze zeiden tegen hem: 'We hebben een droom gehad en er is niemand die hem kan uitleggen. Jozef zei tegen hen: Is de uitleg niet aan God? Vertel ze toch aan mij.' **9** Toen vertelde het hoofd van de schenkers aan Jozef zijn droom en zei tegen hem: 'Zie, in mijn droom stond er een wijnstok voor me, **10** en aan de wijnstok zaten drie ranken. Hij was aan het uitlopen, zijn bloesem kwam tevoorschijn *en* zijn trossen brachten rijpe druiven voort. **11** De beker van de farao was in mijn hand, en ik nam die druiven, perste ze uit in de beker van de farao en gaf de beker in de hand van de farao. **12** Toen zei Jozef tegen hem: 'Dit is de uitleg ervan: de drie ranken staan voor drie dagen. **13** Nog binnen drie dagen zal de farao u een hoge plaats geven, en u in uw ambt herstellen; u zult de beker van de farao in zijn hand geven overeenkomstig uw vroegere positie, toen u zijn schenker was. **14** Maar denk aan mij, wanneer het u goed zal gaan; bewijs mij toch goedertierenheid en vertel over mij aan de farao, en maak dat ik uit dit huis kom. **15** Want ik ben met geweld ontvoerd uit het land van de Hebreëen; en ook hier heb ik niets gedaan waarvoor men mij in deze kerker zou moeten zetten.'

16 Toen het hoofd van de bakkers zag dat hij een gunstige uitleg had gegeven, zei hij tegen Jozef: 'Ook ik had een droom, en zie, er waren drie manden met wit brood op mijn hoofd. **17** In de bovenste mand zat allerlei voedsel voor de farao, het werk van een bakker, maar de vogels aten ervan uit de mand boven op mijn hoofd. **18** Toen antwoordde Jozef en zei: 'Dit is de uitleg ervan: de drie manden betekenen drie dagen.'

19 Nog binnen drie dagen zal de farao u een hoge plaats geven: hij zal u aan een paal hangen, en de vogels zullen uw vlees van u afeten.

20 Op de derde dag, de geboortedag van de farao, gebeurde het dat hij voor al zijn dienaren een maaltijd aanrichtte, en hij gaf het hoofd van de schenkers en het hoofd van de bakkers een hoge plaats te midden van zijn dienaren. **21** Hij herstelde het hoofd van de schenkers in zijn ambt van schenker, zodat hij de beker weer in de hand van de farao mocht geven. **22** Maar het hoofd van de bakkers hing hij op, zoals Jozef hun uitgelegd had. **23** Het hoofd van de schenkers dacht echter niet meer aan Jozef, maar hij vergat hem.

25 Jozef zei tegen de farao: 'U hebt tweemaal hetzelfde gedroomd, farao, en God heeft u bekendgemaakt wat hij gaat doen. 26 Die zeven mooie koeien zijn zeven jaren, en die zeven mooie korenaren zijn ook zeven jaren: het is een en dezelfde droom. 27 De zeven magere, lelijke koeien die daarna tevoorschijn kwamen, staan ook voor zeven jaren, net zoals de zeven lege aren die door de wind verschroeid waren: er zullen zeven jaren van hongersnood komen. 28 Het is, farao, zoals ik u daarnet zei: God heeft u laten zien wat hij gaat doen. 29 Er komen zeven jaren waarin er in heel Egypte grote overvloed zal zijn. 30 Daarna volgen zeven jaren van hongersnood. Dan zal niemand zich nog iets herinneren van de overvloed die er in Egypte was. De hongersnood zal het land te gronde richten 31 en zo erg zijn dat er van de eerdere overvloed niets meer te bespeuren valt. 32 Dat u deze droom tweemaal hebt gekregen, betekent dat Gods besluit vaststaat en dat hij het binnenkort gaat uitvoeren. 33 U zou er daarom goed aan doen, farao, een verstandig en wijs man te zoeken en het bestuur over Egypte aan hem toe te vertrouwen. 34 Ook zou u krachtige maatregelen moeten nemen. Ik raad u aan in het hele land opzichters aan te stellen en tijdens de zeven jaren van overvloed een vijfde te vorderen van wat het land opbrengt. 35 Al het voedsel dat Egypte voortbrengt in de goede jaren die straks aanbreken, moet worden verzameld. U moet erop toezien dat er in de steden graan wordt opgeslagen, en dat graan moet zuinig worden bewaard. 36 Uit die voedselvoorraad kan het land dan putten in de zeven jaren van hongersnood die het te wachten staan. Zo hoeft Egypte niet van honger om te komen.'

37 Zowel de farao als zijn dienaren vonden dit een goed voorstel. 38 'Zouden we ooit iemand kunnen vinden als deze man, iemand die zo vervuld is van Gods geest?' zei de farao tegen hen. 39 Toen richtte hij zich weer tot Jozef: 'Aangezien God u dit allemaal bekend heeft gemaakt, is er vast niemand die zo verstandig en wijs is als u. 40 U vertrouwt ik het bestuur van mijn paleis toe, en heel mijn volk zal doen wat u beveelt. Alleen door de troon zal ik boven u staan.' 41 Hij vervolgde: 'Hierbij geef ik u het gezag over heel Egypte;' 42 en hij deed zijn zegelring af, schoof die aan Jozefs vinger, gaf hem kleren van fijn linnen en hing hem een gouden keten om de hals. 43 Hij liet hem rondrijden in de op een na mooiste wagen die hij bezat, en voor Jozef uit gingen dienaren die riepen: 'Eerbied!' Zo stelde hij Jozef aan over heel Egypte. 44 'Ik ben de farao,' zei hij, 'maar zonder uw toestemming zal niemand in heel Egypte ook maar één stap verzetten.' 45 Hij gaf Jozef de naam Safenat-Paneach, en hij gaf hem Asnat tot vrouw; zij was een dochter van Potifera, een priester in Heliopolis. Jozef reisde heel Egypte door. 46 Dertig jaar was hij toen hij voor de farao, de koning van Egypte, verscheen, en nadat hij het koninklijk paleis had verlaten, trok hij door heel Egypte.

47 In de zeven jaren van overvloed kon er in het land volop worden geoogst. 48 Al het graan dat Egypte in die zeven jaar voortbracht, werd verzameld en in de steden opgeslagen; in elke stad sloeg men de opbrengst van de omliggende akkers op. 49 Het graan dat Jozef bijeenbracht, was als het zand van de zee: het was zo veel dat men maar ophield de voorraad te tellen, want er was geen tellen meer aan.

50 Nog voordat de periode van hongersnood aanbrak, kreeg Jozef twee zonen bij Asnat, de dochter van Potifera, de priester uit Heliopolis. 51 De oudste noemde hij Manasse, omdat God hem al zijn ellende en het gemis van zijn familie had doen vergeten. 52 Het tweede kind noemde hij Efraïm, 'want,' zei hij, 'God heeft mij vruchtbaar gemaakt in dit land, waar ik zoveel te verduren heb gehad.'

25 Toen zei Jozef tegen de farao: De dromen van de farao zijn één. God heeft de farao bekendgemaakt wat Hij gaat doen. 26 Die zeven mooie koeien betekenen zeven jaren, die zeven mooie aren betekenen ook zeven jaren; de dromen zijn één. 27 Die zeven magere en lelijke koeien, die na hen opkwamen, zijn zeven jaren; die zeven lege, door de oostenwind verschroeiide aren zullen zeven jaren van honger zijn. 28 Dit is het woord dat ik *zojuist* tot de farao gesproken heb: God heeft aan de farao laten zien wat Hij gaat doen. 29 Zie, de komende zeven jaren zal er in heel het land Egypte een grote overvloed zijn. 30 Maar daarna zullen er zeven jaren van hongersnood aanbreken; dan zal al die overvloed in het land Egypte vergeten zijn, en de honger zal het land verwoesten. 31 Ook zal er niets *meer* van de overvloed te merken zijn in het land, vanwege de honger die daarna zal komen, want die zal zeer zwaar zijn. 32 Dat de farao deze droom twee keer gekregen heeft, is omdat de zaak bij God vaststaat en God Zich haast om die uit te voeren. 33 Nu dan, laat de farao naar een verstandige en wijze man uitzien en die over het land Egypte aanstellen. 34 Laat de farao *het volgende* doen: Laat hij opzichters over het land aanstellen en tijdens de zeven jaren van overvloed het vijfde deel van *de opbrengst* van het land Egypte opeisen. 35 Laten zij alle voedsel van deze komende goede jaren bijeenbrengen en op last van de farao *het* koren opslaan, als voedsel in de steden, en dat bewaren. 36 Dan zal dat voedsel als voorraad dienen voor het land in de zeven jaren van honger die in het land Egypte zullen komen, zodat het land niet van honger omkomt. 37 Deze woorden waren goed in de ogen van de farao en in de ogen van al zijn dienaren. 38 Daarom zei de farao tegen zijn dienaren: Zouden wij *ooit* iemand kunnen vinden als deze *man*, in wie de Geest van God is? 39 Daarop zei de farao tegen Jozef: Aangezien God u dit alles heeft bekendgemaakt, is er niemand zo verstandig en wijs als u. 40 U zult zelf over mijn huis gaan en heel mijn volk zal uw bevel eerbiedigen; alleen wat de troon betreft, zal ik meer aanzien hebben dan u. 41 Verder zei de farao tegen Jozef: Zie, ik stel u *hierbij* aan over heel het land Egypte. 42 Toen nam de farao zijn ring van zijn hand en deed hem aan Jozefs hand; hij liet hem kleren van fijn linnen aantrekken en hing een gouden keten om zijn hals. 43 Hij liet hem rijden op de tweede wagen die hij had, en ze riepen voor hem uit: Kniel! Zo stelde hij hem aan over heel het land Egypte. 44 De farao zei tegen Jozef: Ik ben de farao, maar zonder uw *goedvinden* zal in heel het land Egypte niemand zijn hand of zijn voet optillen. 45 De farao gaf Jozef de naam Zafnath Paäneah en gaf hem Asnath, de dochter van Potifera, een priester uit On, tot vrouw. En Jozef vertrok *en reisde* het land Egypte door. 46 En Jozef was dertig jaar oud, toen hij bij de farao, de koning van Egypte, in dienst trad. Toen ging Jozef bij de farao weg en trok heel het land Egypte door.

47 Het land bracht in de zeven jaren van overvloed bij handen vol op, 48 en hij bracht al het voedsel van de zeven jaren dat in het land Egypte was, bijeen en sloeg het voedsel op in de steden; het voedsel van de akkers van elke stad, die eromheen lagen, sloeg hij binnen die *stad* op. 49 Jozef sloeg zeer veel koren op, als zand van de zee, totdat men ophield met tellen, want er was geen tellen *meer* aan.

50 Nog voor er een jaar van honger kwam, werden bij Jozef twee zonen geboren, die Asnath, de dochter van Potifera, een priester uit On, hem baarde. 51 Jozef gaf de eerstgeborene de naam Manasse. Want, *zei hij*, God heeft mij al mijn moeite en heel mijn familie doen vergeten. 52 De tweede gaf hij de naam Efraïm. Want, *zei hij*, God heeft mij vruchtbaar doen worden in het land van mijn verdrukking.

53 Aan de zeven jaren waarin er in heel Egypte overvloed was, kwam een einde, 54 en de zeven jaren van hongersnood braken aan, zoals Jozef had voorspeld. In alle landen heerste hongersnood, maar in Egypte had iedereen te eten. 55 Toen ook de Egyptenaren honger begonnen te lijden en de mensen steeds luider om eten riepen bij de farao, zei deze tegen hen: 'Ga maar naar Jozef en doe wat hij zegt.' 56 Toen de hongersnood zich over het hele land had uitgebreid, liet Jozef alle voorraadschuren openen en verkocht hij het graan aan de bevolking. De hongersnood in Egypte werd steeds erger, 57 en ook uit alle andere landen kwamen de mensen naar Egypte om bij Jozef graan te kopen; zo erg was de hongersnood overal.

53 Toen eindigden de zeven jaren van overvloed die er in het land Egypte geweest waren, 54 en begonnen de zeven jaren van hongersnood te komen, zoals Jozef gezegd had. Er was honger in alle landen, maar in heel het land Egypte was brood. 55 Toen ook heel het land Egypte honger kreeg, schreeuwde het volk bij de farao om brood, en de farao zei tegen alle Egyptenaren: Ga naar Jozef en doe wat hij u zegt. 56 Toen er honger in heel het land was, opende Jozef alle *korenschuren* en verkocht koren aan de Egyptenaren, want de honger werd sterk in het land Egypte. 57 *Uit* alle landen kwamen ze in Egypte bij Jozef koren kopen, want de honger was in alle landen sterk.

Dag 8 Genesis 45:1-11.

Jozefs reactie op zijn onredelijke behandeling

1 Toen kon Jozef zich niet langer goed houden tegenover allen die daar bij hem waren. 'Laat iedereen weggaan!' riep hij. Zo was er niemand bij toen Jozef zijn broers vertelde wie hij was. 2 Hij barstte in tranen uit en huilde zo luid dat de Egyptenaren het hoorden en dat het ook in het paleis van de farao te horen was. 3 Hij zei tegen zijn broers: 'Ik ben het, Jozef! Leeft mijn vader nog?' Zijn broers waren niet in staat antwoord te geven, ze waren verlamd van schrik. 4 'Kom toch dichterbij,' zei Jozef tegen hen, en daarop gingen ze dicht naar hem toe. 'Ik ben Jozef,' zei hij, 'jullie broer, die jullie verkocht hebben en die naar Egypte is meegevoerd. 5 Maar wees niet bang en maak jezelf geen verwijten dat jullie mij verkocht hebben en dat ik hier ben terechtgekomen, want God heeft mij voor jullie uit gestuurd om jullie leven te redden. 6 De hongersnood teistert het land nu al twee jaar, en ook de komende vijf jaar zal er niet geploegd of geoogst worden. 7 God heeft mij voor jullie uit gestuurd om jullie voortbestaan op aarde veilig te stellen; zo wilde hij veel levens redden. 8 Niet jullie hebben mij dus hierheen gestuurd maar God; door hem ben ik de belangrijkste raadsman van de farao geworden, de bestuurder van zijn hele hof en heerser over heel Egypte. 9 Ga onmiddellijk terug naar mijn vader en zeg tegen hem dat zijn zoon Jozef hem het volgende laat weten: "God heeft mij heer over heel Egypte gemaakt. Kom zo snel mogelijk naar mij toe. 10 U kunt in Gosen wonen, dicht bij mij, met uw kinderen, uw kleinkinderen, uw schapen en geiten en runderen en wat u verder maar bezit. 11 Ik zal u daar onderhouden, want de hongersnood zal nog vijf jaar duren. Dan hoeft u geen gebrek te lijden, u niet en ook uw familieleden en uw dieren niet."

1 Toen kon Jozef zich niet *meer* bedwingen voor allen die bij hem stonden, en hij riep: Laat iedereen van mij weggaan. Er stond niemand bij hem, toen Jozef zich aan zijn broers bekendmaakte. 2 Hij huilde zo luid dat de Egyptenaren en het huis van de farao het hoorden. 3 Jozef zei tegen zijn broers: Ik ben Jozef! Leeft mijn vader nog? Maar zijn broers waren niet in staat om hem antwoord te geven, want zij waren door schrik voor hem overmand. 4 Jozef zei tegen zijn broers: Kom toch dichterbij me! En zij kwamen dichterbij. Toen zei hij: Ik ben Jozef, jullie broer, die jullie naar Egypte verkocht hebben. 5 Maar nu, wees niet bedroefd en laat jullie ogen niet *in toorn* ontvlammen omdat jullie mij hiernaartoe hebben verkocht, want God heeft mij vóór jullie uit gezonden tot behoud van *jullie* leven. 6 Deze twee jaren is er immers honger geweest in het midden van het land, en er *komen* nog vijf jaren waarin er geen ploegen of oogsten zal zijn. 7 God heeft mij vóór jullie uit gezonden, om voor jullie een overblijfsel *veilig* te stellen op aarde, en jullie door een grote uitredding in leven te houden. 8 Nu dan, niet jullie hebben mij hiernaartoe gestuurd, maar God. Hij heeft mij aangesteld als een vader voor de farao, als heer over heel zijn huis en *als* heerser over heel het land Egypte. 9 Maak haast, ga naar mijn vader en zeg tegen hem: Dit zegt uw zoon Jozef: God heeft mij tot heer over heel Egypte aangesteld; kom naar mij toe, wacht er niet mee. 10 U kunt in het land Gosen wonen. Dan zult u dicht bij mij zijn, u, uw kinderen en kleinkinderen, uw kleinvee, uw runderen en alles wat u hebt. 11 Ik zal u daar onderhouden – want er zal nog vijf jaar honger zijn – zodat u niet verarmt, u, uw huis en alles wat u hebt.

Dag 9 Genesis 50:15-21.

Jozef wreekt zichzelf niet

15 Nu hun vader er niet meer was, zeiden Jozefs broers tegen elkaar: 'Als Jozef zich nu maar niet tegen ons keert en zich wreekt voor alle ellende die wij hem hebben aangedaan.' 16 Daarom lieten ze hem de volgende boodschap brengen: 'Voordat hij stierf heeft je vader ons opgedragen 17 je dit verzoek over te brengen: "Vergeef je broers hun schandelijke misdaad, Jozef. Ze hebben je in de ellende gestort, maar wees nu zo goed om de dienaren van de God van je vader die misdaad te vergeven." Bij het horen van die woorden kon Jozef zijn tranen niet bedwingen. 18 Daarna gingen zijn broers zelf naar hem toe. Ze vielen voor hem op hun knieën en zeiden: 'We zijn bereid je slaaf te worden.' 19 Maar Jozef zei: 'Wees maar niet bang. Ik kan toch Gods plaats niet innemen? 20 Jullie hadden kwaad tegen mij in de zin, maar God heeft dat ten goede gekeerd, om te bewerken wat er nu gebeurt: dat een groot volk in leven blijft. 21 Wees dus niet bang. Ik zal zelf voor jullie en jullie kinderen zorgen.' Zo troostte hij hen en stelde hij hen gerust.

15 Toen de broers van Jozef zagen dat hun vader dood was, zeiden ze: Als Jozef ons haat, zal hij ons zeker al het kwaad dat wij hem aangedaan hebben, vergelden. 16 Daarom lieten zij tegen Jozef zeggen: Uw vader heeft voor zijn dood *deze* opdracht gegeven: 17 Dit moeten jullie tegen Jozef zeggen: Och, vergeef toch de overtreding van uw broers en hun zonde, want zij hebben u kwaad gedaan. Maar nu, vergeef toch de overtreding van de dienaren van de God van uw vader. Jozef huilde toen zij zo tot hem spraken. 18 Daarna gingen ook zijn broers *naar hem toe*. Zij vielen voor hem neer en zeiden: Zie, wij zullen u tot slaven zijn. 19 Jozef zei daarop tegen hen: Wees niet bevreesd, want sta ik *soms* op de plaats van God? 20 Jullie *weliswaar*, jullie hebben kwaad tegen mij bedacht, *maar* God heeft dat ten goede gedacht, om te doen zoals *het* op deze dag *is*: een groot volk in leven te houden. 21 Nu dan, wees niet bevreesd. Ikzelf zal jullie en jullie kleine kinderen onderhouden. Zo troostte hij hen en sprak hij naar hun hart.

1 Een psalm van David, een dringend gebed.
 2 Wees niet vertoornd, HEER, straf mij niet, bedwing uw woede, sla mij niet.
 3 Diep zijn uw pijlen in mij gedrongen, zwaar is uw hand op mij neergedaald.
 4 Door uw toorn is niets aan mijn lichaam nog gaaf, door mijn zonden is niets van mijn gebeente nog heel.
 5 Mijn schuld steekt hoog boven mij uit, als een zware last, te zwaar om te dragen.
 6 Mijn wonden zweren en stinken vanwege mijn lichtzinnig leven.
 7 Ik loop gebogen, diep gebukt, ik ga in het zwart gehuld, dag in dag uit.
 8 In mijn lendenen woedt de koorts, niets aan mijn lichaam is nog gaaf,
 9 ik ben uitgeput, gebroken, met bonzend hart schreeuw ik het uit.
 10 Heer, al mijn verlangens zijn u bekend, mijn zuchten is u niet verborgen,
 11 mijn hart gaat tekeer, mijn kracht ebt weg, mijn ogen verliezen hun glans.
 12 Mijn liefste vrienden ontlopen mijn leed, wie mij na staan, houden zich ver van mij.
 13 Mijn belagers lokken mij in de val, wie mijn ongeluk willen, spreken dreigende taal, dag in dag uit verspreiden ze leugens.
 14 Maar ik houd mij doof en wil niet horen, ik doe als een stomme mijn mond niet open,
 15 ik ben als iemand die niet kan horen, geen verweer komt uit mijn mond.
 16 Want op u, HEER, hoop ik, van u komt antwoord, mijn Heer en mijn God.
 17 Ik denk: Laten ze niet om mij lachen, niet triomferen nu mijn voet wankelt.
 18 Want ik ben de ondergang nabij en altijd vergezelt mij de pijn.
 19 Ik wil u mijn schuld belijden, door mijn zonden word ik gekweld.
 20 Maar mijn vijanden leven, zij zijn sterk, zij zijn met velen en blind is hun haat.
 21 Ze vergelden goed met kwaad en vallen mij aan, al zoek ik het goede.
 22 Verlaat mij niet, HEER, mijn God, blijf niet ver van mij.
 23 Haast u mij te helpen, Heer, u bent mijn redding.

1 Een psalm van David, om te doen gedenken.
 2 HEERE, straf mij niet in Uw grote toorn, bestraf mij niet in Uw grimmigheid.
 3 Want Uw pijlen zijn in mij gedrongen, Uw hand is op mij neergekomen.
 4 Er is niets gezonds aan mijn lichaam door Uw gramschap, er is geen vrede in mijn beenderen vanwege mijn zonde.
 5 Want mijn ongerechtigheden gaan mij boven het hoofd, als een zware last zijn zij mij te zwaar geworden.
 6 Mijn wonden stinken, zij zijn vervuild vanwege mijn dwaasheid.
 7 Ik ben krom geworden, ik ga zeer diep gebukt; de hele dag ga ik in het zwart gehuld.
 8 Want mijn lendenen zijn volledig ontstoken, er is niets gezonds aan mijn lichaam.
 9 Ik ben bezweken en volkomen verbrijzeld; ik schreeuw het uit vanwege het bonken van mijn hart.
 10 Heere, al mijn verlangen *ligt* voor U *open*, mijn zuchten is voor U niet verborgen.
 11 Mijn hart gaat tekeer, mijn kracht laat mij in de steek; ook het licht in mijn ogen, alsof ik geen ogen heb.
 12 Mijn geliefden en mijn vrienden staan afzijdig van mijn plaag, zij die nauw aan mij verwant zijn, blijven van verre staan.
 13 Wie mij naar het leven staan, spannen valstrikken; wie mijn onheil zoeken, spreken schadelijke *woorden* en bedenken de hele dag listen.
 14 Maar ik ben als een dove, ik hoor niet, en als een stomme, *die* zijn mond niet opendoet.
 15 Ja, ik ben als een man die niet hoort en in wiens mond geen weerwoord is.
 16 Maar op U, HEERE, hoop ik; U zult verhoren, Heere, mijn God!
 17 Want ik zei: Laten zij zich toch over mij niet verblijden! Zou mijn voet wankelen, zij zouden zich tegen mij verheffen.
 18 Ja, ik dreig te struikelen, mijn smart *staat* voortdurend *vóór* mij.
 19 Want ik maak *U* mijn ongerechtigheid bekend, ik ben bekommerd vanwege mijn zonde.
 20 Maar mijn vijanden zijn in leven *en* worden machtig; wie mij om valse redenen haten, worden talrijk.
 21 Wie kwaad voor goed vergelden, zijn mijn tegenstanders, omdat ik het goede najaag.
 22 Verlaat mij niet, HEERE; mijn God, blijf niet ver van mij.
 23 Kom mij spoedig te hulp, Heere, mijn heil!